

Bakalářský, magisterský (diplomní) a specializační seminář

Všední den v memoárové literatuře 1800 – 1945

ZS/LS

Milan Hlavačka

Anotace

Většina historiografických výkonů je stále věnována tzv. velkým dějinám. Dějiny států, národů a velkých sociálních skupin převažují nad dějinami každodennosti, mentalit a okrajových sociálních skupin. Převažuje strukturálně pojímané dějepisectví, které úmyslně odděluje od sebe jevy a struktury, které v reálné historické skutečnosti nebyly od sebe oddělitelné. Vzniká tak obraz studených struktur bez lidí a bez jejich konkrétních představ, tužeb, radostí a smutků. Doplnění těchto studených struktur teplým lidským vyprávěním „pamětníků“ pak umožňuje vykreslit úplnější a zajímavější dějinný obraz. Paměti nám pomáhají odhalovat dřívější mentality, myšlení, postoje, vzory chování a určit hodnotové parametry různého společenského prostředí. Historická antropologie dokonce staví jednotlivce do popředí dějin, aby se zabývala především jeho pocity a jeho motivy jednání a úmyslně usiluje o to, aby nebyl tak „pasivně formovaným objektem“, ale konečně přímým a bezprostředním aktérem dějin.

Cíl předmětu

Příprava seminárních, bakalářských a diplomových prací z oblasti tzv. každodennosti, založené na memoárové literatuře a nezveřejněných pramenech, popřípadě na základě memoárů získaných z rodinných zdrojů. Účelem semináře je vyhledání a zafixování tématu, rozvržení díla, práce s texty, heuristika, možnosti interpretace.

Podmínky zakončení předmětu

Obecné: Předpokládá se plná účast (do 30% absencí bez udání důvodu). V případě distanční výuky bude docházka nahrazena pravidelnými online videokonferencemi. V případě vyšší neúčasti účastník dokládá důvody a podle její míry a důvodu kompenzuje další prací podle pokynů vyučujícího.

Bakaláři historie (jedno i dvouobor) nastoupivší v roce 2019 a později: Zápočet se udílí na základě krátkého pohovoru o studijním zaměření absolventa kurzu. Zkouška probíhá jako pohovor nad projektem bakalářské práce, student představuje dosavadní přípravu, heuristiku a v posledním roce studia i rozpracovaný text práce (předpoklad je min. 10 NS).

Bakaláři historie (jedno i dvouobor) nastoupivší do roku 2018 včetně: Zápočet se udílí na základě podrobného pohovoru o studijním zaměření absolventa kurzu. Zkouška probíhá jako pohovor nad projektem bakalářské práce, student představuje dosavadní přípravu, heuristiku a v posledním roce studia i rozpracovaný text práce (předpoklad je min. 15 NS).

Studenti historie se zaměřením na vzdělávání (bc.): Zápočet se udílí na základě podrobného pohovoru o studijním zaměření absolventa kurzu. Zkouška v případě specializačního semináře (1. rok) probíhá formou diskuse o dalším směřování studenta. V případě pokračování v druhém roku bakalářského semináře odevzdává student přípravu projektu a heuristiku. V případě, že student píše práci na druhém oboru, odevzdá krátkou tematickou esej v rozsahu

cca 15 NS. V posledním roce studia odevzdává student rozpracovaný text práce (předpoklad je min. 15 NS).

Studenti navazujícího magistra historie: Zápočet se udílí na základě podrobného pohovoru o studijním zaměření absolventa kurzu. Klauzurní práce představuje buď odevzdanou podstatnou část textu diplomové práce (předpoklad je in. 25 NS) nebo samostatnou práci na zvolené téma vycházející ze zaměření studenta v obdobném rozsahu. Práce může nabývat spíše charakter historické eseje.

Studenti učitelství historie pro SŠ (mgr.) Zápočet se udílí na základě podrobného pohovoru o studijním zaměření absolventa kurzu a diskuse nad odevzdávanými částmi závěrečné práce.

Literatura

Jiří ŠTAIF, Česká národní mentalita 19. století v kontextu sociálních dějin, in: Proměny elit v moderní době. Sborník k narozeninám docenta Roberta Saka, České Budějovice 2003
Jaromír Čelakovský, Moje zápisky 1871 – 1914. Ed. Luboš und Alice Velekovi, Praha 2005

Zdeněk BEZECNÝ, Příliš uzavřená společnost, Orličtí Schwarzenbergové a šlechtická společnost v Čechách v druhé polovině 19. století a na počátku 20. století, České Budějovice 2005

Milan HLAVAČKA, Svět české samosprávy. Samospráva a její vliv na hospodářský, sociální a intelektuální rozvoj Čech 1862 – 1913, Praha 2006

Milan HLAVAČKA, České země v 19. století. Proměny společnosti v moderní době I., II, Praha 2014

Politické programy českých národních stran, díl 1, 1860 – 1890, Editor Pavel Cibulka, Praha 2000

František KUTNAR, Obrozenecké vlastenectví a nacionalismus. Příspěvek k národnímu a společenskému obsahu češství doby obrozenecké, Praha 2003, ed. Martin Kučera.